

Ärende: VN/30787/2022

Bedömningspromemoria om behovet av att uppdatera skärgårdslagen

Kommentarer enligt paragraf

Kommentarer om lagens syfte (§ 2 Lagens syfte)

Vi håller med om förslaget i bedömningspromemorian som definieras under rubriken "Paragrafen fungerar som uppdaterad", med följande tillägg:

- Det bör klart framgå att den verkar för en bebodd skärgård.

Kommentarer om begreppet skärgård (§ 3 Begreppet skärgård)

Lagens formulering är för luddig beträffande "andra öar och områden..." etc. Denna behöver formuleras tydligare med den grundtanken att det handlar om utmaningarnas grad. Det ekonomiska stödet som området får ska vara i proportion till de faktiska svårigheterna som skärgårdsförhållandena för med sig.

Om vi tolkar bedömningspromemorian rätt håller vi med om uttalandet, men vi är fundersamma över huruvida områdesindelningen är rättvis. ("rättvis" = hur områdesindelningen inverkar på stöden, och att det därför är viktigt att den är rätt gjord helt enkelt. Så inte en holme utan vägförbindelse läggs i samma kategori som en som har det.)

Kommentarer om stödjande av näringslivet (§ 4 Stödjande av näringslivet)

Vi håller med om promemorians kommentar under " Paragrafen behöver omformuleras helt och hållet", med följande tillägg:

- Hänvisa till lagens syfte. Detta gäller på flera ställen i olika paragrafer, lagberedaren bör formulera sig så att den röda tråden inte glöms bort.
- Försök utarbeta konkreta åtgärder, som till exempel skattelättnader för skärgårdsbor.

Kommentarer om trafik- och transporttjänster (§ 5 Trafik- och transportservice)

Vi håller med om promemorians kommentarer, men vill ännu understycka: Stryk orden "försöka" och "eller prismässigt skälig".

Kommentarer om basservicen och den särskilda servicen (§ 6 Basservice och specialservice)

- Formulera om så att man pratar om skälig resetid och inte skäligt avstånd. Det är inte avståndet som är det relevanta, utan hur länge det tar för skärgårdsborna att ta sig till tjänsten.
- Finns här möjlighet att lyfta fram att tjänster till viss del ska hämtas ut till skärgårdsinvånarna, så det inte alltid är skärgårdsborna som måste sätta hela dagen på att ta sig till en läkare?
- Formulera så att placera tjänster ute i skärgården blir en morot för kommunen/välfärdsområdet?

Kommentarer om statens arbetsplatser (§ 7 Statliga arbetsplatser)

Stryk orden "sträva efter" och "om möjligt". Gör formuleringen mer förpliktigande.

Promemorian frågar: "Skulle det räcka att i skärgårdslagen hänvisa till den riksomfattande planen? Skulle skärgårdarna vara tillräckligt synliga i lagen om statens regionala närvaro?" Vår åsikt är nej, det är än en gång en lag som är luddigt formulerad.

Igen: Hur kan de instanser som funderar på att dra in tjänster i skärgården lockas till att inte göra det? Ett specialstöd för sådana som ordnar sina tjänster i skärgården?

Kommentarer om planeringen av områdesanvändningen (§ 8 Planering av områdenas disposition)

Den viktigaste poängen är att lagen inte får försämra möjligheterna till fast bosättning. Om paragraf 2 formuleras om så att det gäller också utveckling och inte endast att bevara, så fungerar hänvisningen bättre.

Om det uppstår intressekonflikter mellan turism/säsongsboare och fast bosatta invånare, bör lagen främja de fast bosatta.

Kommentarer om skärgårdskommunen (§ 9 Skärgårdskommun)

Vi håller med om promemorians kommentarer, och vill ännu understycka att det relevanta är hur skärgårdsstödet uppdelas. Det vore viktigt att antingen "öronmärka" pengarnas syfte, eller åtminstone kräva att kommunerna redovisar i efterskott hur pengarna har använts.

Kommentarer om skärgårdskommunens ekonomiska ställning (§ 10 Skärgårdskommuns ekonomiska ställning)

Vi har inget att tillägga till arbetsgruppens kommentarer.

Kommentarer om skötseln av skärgårdsärenden i kommunen (§ 11 Skötseln av skärgårdsfrågor i kommunerna)

Från arbetsgruppen: "Skärgårdskommunerna och kommunerna med skärgårdsdel får som statsandel ett skärgårdstillägg, så det ansågs att en skärgårdskommission eller något motsvarande har en viktig roll när det gäller att inrikta skärgårdstillägget rätt." Detta håller vi med om, och anser det viktigt att detta organ har bestämmanderätt eller åtminstone starkt inflytande. Vidare anser vi det viktigt att organet (som exempel Kimitoöns skärgårdsnämnd) har representanter från alla typologier.

Kommentarer om miljövårdsbidraget (§ 12 Miljövårdsbidrag)

Vi har inget att tillägga till arbetsgruppens kommentarer.

Kommentarer om övriga stödåtgärder (§ 13 Övriga stödåtgärder)

Statliga stöd till kommunen (ex. statsandelar) eller direkta stöd till företag och skärgårdsbor och övriga stöd direkt till företag och skärgårdsbor skall basera sig på det egentliga serviceutbudet som ges på plats i skärgården.

Kommentarer om skärgårdsdelegationen (§ 14 Skärgårdsdelegationen)

Vi har inget att tillägga till arbetsgruppens kommentarer.

Andra kommentarer om uppdateringen av skärgårdslagen

Från promemorians sammandrag:

"Greppet i hela skärgårdslagen bör vara mer utvecklande och framåtblickande, inte konstaterande. Skrivningarna i lagen bör ge skärgårdsborna den stabilitet och det förtroende som behövs för att de ska vilja och kunna bo och leva i skärgården."

Detta håller vi med om och vill understryka ännu en gång att skärgårdens största problem just nu är bristen på bostäder, och att det är viktigt att möjliggöra även ett ökat boende i framtiden, inte endast stöda dem som bor här nu.

Vuorio-Wilson Hanna
Hitis kyrkoby byaförening r.f.

